

YHTEISET JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Hyväksytty hallituksessa 17.6.2021

1. Järjestyssääntöjen normiperusta, tavoite, tarkoitus ja sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 nojalla Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle on laadittu järjestyssäännöt.

Järjestyssäännöt perustuvat seuraavaan säädöspohjaan:

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017
Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 1218/2020
Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)
Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017)
Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
Lukiolaki 714/2018
Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 791/2014 ja muutokset 86/2017 ja 1225/2020
Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020)
Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)
Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017)
Laki rikosrekisterilain 6§ muuttamisesta 955/2011
Lastensuojelulaki 13.4.2007 § 25 ja 25 a
Tupakkalaki 698/2010
Alkoholilaki 1143/1994
Huumausainelaki 373/2008
Järjestyslaki 612/2003
Jätelaki 646/2011
Vahingonkorvauslaki (1974/412 1§)

Järjestyssääntöjen **tavoitteena** on taata jokaiselle Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä (Kpedu) työskentelevälle työrauha, viihtyvyys ja turvallisuus sekä näin edistää oppimista ja kasvua hyväksi, tasapainoiseksi ja sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi.

Järjestyssääntöjen **tarkoituksena** on edistää oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Järjestyssäännöt sisältävät opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia määräyksiä, menettelytapaohjeet kurinpidollisissa asioissa sekä opiskeluoikeuden pidättämisessä, peruuttamisessa ja palauttamisessa.

2. Järjestyssäännön soveltamisalue

Järjestyssäännöt ovat voimassa ajan, jolloin opiskelija osallistuu henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaiseen opetukseen ja ohjaukseen tai koulutuksen järjestäjän toimintaan oppilaitoksen alueella sekä kaikissa opiskeluun liittyvissä paikoissa ja tilanteissa. Kpedun oppimisympäristöksi katsotaan toimipaikkojen tontit ja niillä olevat rakennukset sekä kaikki ne alueet, työkonet ja ajoneuvot, joilla opiskelijat opiskelevat henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Työelämässä oppimisen jaksolla noudatetaan ensisijaisesti työpaikan sääntöjä ja toissijaisesti Kpedun järjestyssääntöä.

Säännöt ovat voimassa myös opiskeltaessa ulkomailla, opintomatkoilla sekä Kpedun järjestämässä tilaisuuksissa sekä tilaisuuksissa, joissa opiskelijat edustavat oppilaitosta.

Järjestyssäännöt koskevat kaikkia Kpedun opiskelijoita sekä soveltuvin osin henkilökuntaa. Yhteisten järjestyssääntöjen lisäksi on noudatettava yhteisiä tai toimipaikkakohtaisia toimintaohjeita ja turvallisuusmääräyksiä sekä viranomaisten antamia määräyksiä.

3. Opiskelijan oikeudet

Opiskelijan opiskeluoikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana ja se päättyy, kun hän on suorittanut sen tutkinnon tai tutkinnon osan tai osat taikka koulutuksen, johon hänet on otettu opiskelijaksi, tai kun hänet on katsottu eronneeksi.

Koulutuksen järjestäjä laatii ja päivittää henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS:n) yhdessä opiskelijan kanssa (531/2017 §45, 632/1998 §25f). Henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa (HOKS:ssa) sovitaan opiskelijan opintojen etenemisestä ja toteuttamistavoista.

Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöistä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen. Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista opinto-ohjausta sekä jatko-opintoihin liittyvään hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin tutkinnon suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana. (531/2017 §61, 632/1998 §25f).

Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluterveydenhuolto on opiskelijalle maksutonta lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja.

Laajennetun oppivelvollisuuden piirissä olevan opiskelijan koulutus on maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta. Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia.

4. Opiskelijan ja huoltajan velvollisuudet

4.1. Läsnäolo

Opiskelijan tulee osallistua henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti opetukseen ja ohjaukseen sekä näyttöihin ja muuhun osaamisen osoittamiseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti (laki ammatillisesta peruskoulutuksesta 531/2017, §94). Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden.

Työvoimakoulutuksessa sovelletaan lisäksi, mitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun §4 2 momentissa säädetään opiskelijan osallistumisesta opetukseen ja opintojen etenemisestä.

Opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa määritetään osaamisen hankkimisen tavat ja ajoitus, joihin hän osallistuu, Läsnäolo opintoihin on edellytys opintojen etenemiselle ja siksi ja siksi opiskelijan läsnäoloa seurataan.

Opiskelijan tai alle 18-vuotiaan huoltajan velvollisuus on ilmoittaa sovitun hoks:n mukaisesta suunnitelmasta poikkeamisesta, pyytää tarvittaessa lupa poissaoloon tai ilmoittaa luvallisesta poissaolosta ohjeiden mukaisesti.

Jos oppivelvollinen nuori on aikeissa keskeyttää opintonsa, koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai mahdollisuudet hakeutua muuhun koulutukseen. Tarvittaessa vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän kanssa. Koulutuksen järjestäjän on lisäksi selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys sekä tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin.

Mikäli opiskelija ei ilman perusteltua syytä osallistu HOKS:n mukaiseen osaamisen hankkimiseen opiskelija voidaan katsoa eronneeksi. Ennen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli hän ei noudata säädettyjä velvoitteita.

4.2. Oppimateriaalit, -välineet, työasu ja henkilökohtaiset suojaimet

Koulutuksen järjestäjän tarjoamia oppimateriaaleja: tietokonetta, työvälineitä, työasua ja henkilökohtaisia suojaimia, on käytettävä ohjeiden mukaisesti. Näiden tahallisesta rikkomisesta opiskelija on itse korvausvelvollinen.

4.3. Oppilaitoksen omaisuuden käyttö

Rikkoutuneesta laitteesta tulee ilmoittaa ensi tilassa ryhmää ohjaavalle henkilölle. Oppilaitoksen ja työpaikan omaisuutta tulee käsitellä huolellisesti. Omaisuuden vahingoittamisesta tai katoamisesta aiheutuva korvausvelvollisuus määräytyy vahingonkorvauslain (1974/412 1§) mukaan.

4.4. Työrauha, käyttäytyminen ja viihtyvyys

Oppimisyhteisön jokaisella jäsenellä on oikeus työrauhaan ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä työturvallisuuslainsäädännön mukaisiin työolosuhteisiin. Toisten opiskelijoiden ja henkilökunnan työntekoa ei saa häiritä, esim. matkapuhelimesta ei saa aiheutua häiriötä opetustilanteisiin. Toisia opiskelijoita ja henkilökuntaa ei saa kohdella epäasiallisesti. Kpedulla on oma ohje opiskelijan suojaamisesta kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. (linkki)

Aterioiden nauttiminen tulee tapahtua toiset huomioiden sekä hyviä pöytätapoja ja ohjeita noudattaen.

4.5. Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Opiskelijoiden ja henkilökunnan tulee pitää salassa sellaiset asiat, jotka ovat salassapidon ja vaitiolovelvollisuuden alaisia, myös työelämässä oppimisen jaksoilla. Sosiaalisen median käytöstä noudatetaan yleistä lainsäädäntöä ja niistä on laadittu Kpedun toimintaohje.

http://www.kpedu.fi/docs/default-source/hallinto/kpedusaasomettaa_someohje-2017.pdf?sfvrsn=4

4.6. Siisteys ja työturvallisuus

Jokainen on velvollinen pitämään oman työympäristönsä siistinä ja turvallisena.

Työpisteissä jätteet lajitellaan ohjeiden mukaisesti ja toiminnassa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita. Oppilaitoksen henkilöstö ja opiskelijat ovat velvollisia noudattamaan työ- ja väestönsuojelusta sekä paloturvallisuudesta annettuja ohjeita. Työpistekohtaisiin työturvallisuusohjeisiin ja pelastussuunnitelmaan on perehdyttävä ja niitä on noudatettava.

Vahingonvaarasta tai tapaturmasta on välittömästi ilmoitettava lähimmälle henkilökunnan edustajalle. Jokainen paikalla oleva on velvollinen osallistumaan mahdollisuuksiensa mukaan ensiavun antamiseen tapaturman uhrille ja toimittamaan hänet hoitoon. Jokainen on velvollinen raportoimaan turvallisuushavainnoista ja läheltä piti – tilanteista ohjeiden mukaisesti.

Oppilaitosympäristöä ja siihen välittömästi liittyvää katualuetta ei saa roskata. Roskaamiseen syyllistynyt on velvollinen puhdistamaan roskaantuneen alueen. (L91/2000)

Toimipaikkojen alueella on kameravalvontaa.

4.7. Kiellettyjen esineiden ja aineiden hallussapito oppimisympäristössä

Oppilaitokseen ja oppimisympäristöihin ei saa tuoda, eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä tai se aiheuttaa turvattomuuden tunnetta toisille.

(L531/2017 § 80, L1269/2013) Jokaisen henkilön, joka tekee havainnon vaarallisen esineen tai aineen säilyttämistä tai hallussapidosta oppimisympäristössä, tulee välittömästi ilmoittaa havainnostaan tai epäilystään henkilökunnalle.

5. Tupakoiminen ja päihteet

Tupakoiminen ja muiden tupakkatuotteiden käyttö on kielletty oppilaitoksessa ja sen alueella. Tupakkatuotteiden hallussapito on lainsäädännön mukaan kielletty alle 18-vuotiailta.

Päihteiden ja huumeiden hallussapito, käyttäminen ja niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen oppilaitoksessa ja sen alueella on kielletty.

Erillisiin tilaisuuksiin, joissa tarjoillaan alkoholia, yhtymänjohtaja voi myöntää luvan erikseen anniskeluoikeuksien puitteissa.

6. Kurinpitotoimet

Kurinpitotoimien normiperusta määräytyy järjestyssääntöjen alussa mainittuihin lakeihin.

Jokaisen henkilöstöön kuuluvan, joka havaitsee opiskelijan rikkoneen järjestyssääntöjä tai muutoin käyttäytyneen epäasiallisesti, tulee neuvoa ja ohjata häntä tarkoituksenmukaisella tavalla kasvatuksellisin keinoin tai saattaa rikkomus kurinpitoasiana käsiteltäväksi.

Kpedun kurinpitokäytänteiden mukaisesti toimitaan silloin, kun opiskelija tekee järjestyssääntörikkomuksen ja/tai vaarantaa muiden opiskelijoiden ja oppilaitoksen henkilökunnan turvallisuuden.

Alaikäisten opiskelijoiden kohdalla kaikki ovat velvollisia tekemään lastensuojeluilmoituksen lain velvoittamissa tapauksissa.

6.1. Kurinpitokeinoja edeltävät toimet

Ensisijainen keino rikkomuksiin, opintojen tahalliseen laiminlyöntiin, opiskelijoiden keskinäisiin tai opiskelijoiden sekä henkilöstön välisiin konflikteihin puututtaessa ovat sovittelu, puhuttelu, suullinen huomautus ja/tai huolenpitokeskustelu. Näitä keinoja käytetään ohjaustoimenpiteinä, jotka edeltävät kurinpitokeinoja. Toimenpiteen toteuttaja kirjaa toimenpiteen Wilmaan.

6.2. Kurinpitotoimet – ei hallintopäätöstä

6.2.1. Opiskelijan poistaminen oppitunneilta

Opetusta häiritsevän, päihtyneen, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän tai toisen henkeä tai terveyttä vaarantavan opiskelijan tai menettelee vilpillisesti voi opettaja määrätä poistumaan oppimisympäristöstä omien jäljellä olevien oppituntien ajaksi tai koko loppupäiväksi. Opettaja kirjaa poistamisen Wilmaan ja ilmoittaa asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajalle, toimialapäällikölle ja tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstölle.

Jos opiskelija tekee vastarintaa tai tilanne on uhkaava, toimialapäälliköllä tai opettajalla on oikeus käyttää opiskelijan poistamiseksi sellaisia voimakeinoja, jotka ovat perusteltavia, kun otetaan huomioon opiskelijan ikä, tilanteen ja vastarinnan vakavuus sekä kokonaisarvio. Tilanteessa tulee toimia määrätietoisesti ja rauhallisesti. Uhkaavissa tilanteissa oppimisympäristöistä poistaminen on turvallisempaa ja tehokkaampaa kahden työntekijän toimesta kuin yksin. Harkinnan mukaan paikalle kutsutaan poliisi.

6.2.2. Opiskeluoikeuden evääminen

Opiskelijan opiskeluoikeus voidaan evätä seuraavissa tapauksissa enintään kolmen päivän ajaksi:

- opiskelija häiritsee opetusta
- epäillään opiskelijan olevan päihtyneenä
- käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti opiskeluympäristössä
- vaarantaa itsensä tai toisen terveyttä
- tai muut vakavat järjestyssääntörikkomukset

Toimialapäällikkö päättää opiskeluoikeuden eväämisestä. Työpaikalla järjestettävä koulutus voidaan evätä myös edellä mainituista syistä. Päätöksen asiasta tekevät toimialapäällikkö sekä työpaikkaohjaaja yhdessä. Toimialapäällikkö kirjaa eväämisen Wilmaan ja ilmoittaa asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajalle ja tarvittaessa opiskeluhuoltohenkilöstölle.

6.3. Hallintopäätöksinä annettavat kurinpitotoimet

Toistuvissa rikkomuksissa ja vakavissa tapauksissa joudutaan turvautumaan virallisiin kurinpitokeinoin eli kirjalliseen varoitukseen, määräaikaiseen erottamiseen tai opiskeluoikeuden pidättämiseen. Hallintopäätöstä edeltää aina kuuleminen, jossa tarjotaan opiskelijalle ja alaikäisen huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi.

6.3.1. Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus voidaan antaa opiskelijalle, joka rikkoo järjestyssääntöjä, ei noudata ammatillisen koulutuksen velvoitteita tai vaarantaa muiden opiskelijoiden tai henkilökunnan turvallisuuden mm. seuraavilla tavoilla:

- opetuksen häirintä
- käyttäytyminen väkivaltaisesti tai uhkaavasti
- toisen terveyden tai hengen vaarantaminen
- on päihtynyt
- menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen järjestystä
- kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen antamisesta
- on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt
- ei ohjauksesta huolimatta opiskele henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti

Opiskelijaa ja alaikäisen huoltajaa kuullaan ennen kirjallisen varoituksen antamista. Toimialapäällikö kutsuu opiskelijan ja alaikäisen huoltajan kuulemiseen kirjallisesti ja kuulemisesta laaditaan asianmukainen pöytäkirja. Kirjallinen varoitus voidaan antaa kuulemistilaisuuden jälkeen. Toimialapäällikkö tekee tarvittaessa esityksen varoituksesta kuulemisen perusteella. Päätöksen tekee rehtori tai kansanopiston rehtori, ja antaa viranhaltijapäätöksen tiedoksi opiskelijalle ja alaikäisen kohdalla huoltajalle.

6.3.2. Määräaikainen erottaminen

Opiskelija voidaan erottaa määräaikaisesti enintään yhdeksi vuodeksi tai oppivelvollinen enintään 3 kuukauden ajaksi seuraavissa tapauksissa:

- jos teko tai laiminlyönti on vakava
- jos opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan

Kuulemistilaisuus järjestetään aina ennen määräaikaista erottamista. Opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän monialainen opiskeluoikeuden toimikunta. Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta päättää rehtori tai kansanopiston rehtori. Perusteltu päätös lähetetään valitusosoituksineen tiedoksi opiskelijalle sekä alaikäisen kohdalla huoltajalle.

Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.

6.3.3. Opiskeluoikeuden pidättäminen ja peruuttaminen Sora-tutkinnossa turvaamistoimenpiteenä

Opiskeluoikeuden pidättämisestä ja peruuttamisesta noudatetaan Sora-lakia, jonka noudattamisen menettelytapaohjeet ovat erillisessä hallituksen hyväksymässä ohjeessa. (18.1.2018 § 4)

6.4. Oppivelvollisen huoltajan valvontavastuun laiminlyönti

Huoltaja, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden suorittamista, on tuomittava *oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä* sakkoon.

6.5. Kurinpito oppilaitoksen alueella tupakoimisesta

Työntekijän havaittua opiskelijan tupakoivan oppilaitoksen alueella hän pyytää opiskelijan henkilötiedot, jotka opiskelija on velvollinen antamaan. Tiedot toimitetaan vastuuhjaajalle.

Vastuuhjaaja puhuttelee opiskelijan ja antaa suullisen huomautuksen, joka kirjataan Wilmaan. Tieto tupakointirikkeestä lähetetään alaikäisen opiskelijan kotiin tiedoksi.

Jos tupakointi jatkuu, opiskelijaa ja hänen huoltajaansa kuullaan kirjallista varoitusta varten. Kuulemisen jälkeen voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Jos opiskelija havaitaan tupakoimassa kirjallisen varoituksen jälkeen, toimialapäällikkö tai toimipaikan päällikkö on yhteydessä poliisiin rikesakon määräämiseksi.

Jos tupakointi jatkuu vielä tämän jälkeen, myös määräaikainen erottaminen voi tulla kyseeseen.

Jos tupakointi on tapahtunut selkeästi yleistä turvallisuutta vaarantavalla tavalla aiheuttaen esim. paloturvallisuusriskin, sanktiona on suoraan kirjallinen varoitus tai poliisin kautta rikesakon määrääminen.

Henkilökunnan edustajan tupakointirikkomuksesta ovat seurauksena henkilöstöä koskevat kurinpidolliset menettelyt: suullinen huomautus ja kirjallinen varoitus.

7. Valitusoikeus

Valitus kurinpitoon liittyvästä hallintopäätöksestä tulee tehdä 14 päivän kuluessa hallintopäätöksen tiedoksisaannista hallinto-oikeuteen. Rangaistus voidaan laittaa täytäntöön välittömästi tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin päättä. Alaikäisen saama rangaistus saatetaan huoltajan tietoon.